

LIBRI

www.libridergi.org

Epigrafi, Çeviri ve Eleştiri Dergisi

Journal of Epigraphy, Reviews and Translations

Sayı VI (2020)

J. H. ARNOLD. *Ortaçağ Tarihi Nedir?*. İstanbul 2019. Isık Yayınları, 191 Sayfa (4 harita ile birlikte). Çev. K. Şakul. ISBN:9786059018647.

Sercan AKİNİZ

*Libri: Epigrafi, Çeviri ve Eleştiri Dergisi'*nde bulunan içeriklerin tümü kullanıcılara açık, serbestçe/ücretsiz "açık erişimli" bir dergidir. Kullanıcılar, yayıncıdan ve yazar(lar)dan izin almaksızın, dergideki kitap tanıtımlarını, eleştirileri ve çevirileri tam metin olarak okuyabilir, indirebilir, dağıtabilir, çıktısını alabilir ve kaynak göstererek bağlantı verebilir.

Libri, uluslararası hakemli elektronik (online) bir dergi olup değerlendirme süreci biten kitap tanıtımları, eleştiriler ve çeviriler derginin web sitesinde (libridergi.org) yıl boyunca ilgili sayının içinde (Sayı VI: Ocak-Aralık 2020) yayımlanır. Aralık ayı sonunda ilgili yıla ait sayı tamamlanır.

Dergide yayımlanan eserlerin sorumluluğu yazarlarına aittir.

Atıf Düzeni S. Akiniz, *Ortaçağ Tarihi Nedir?*. Yazar: J. H. Arnold, Çeviren: K. Şakul, *Libri* VI (2020) 177-178.

Geliş Tarihi: 15.06.2020 | Kabul Tarihi: 25.06.2020

Elektronik Yayın Tarihi: 03.07.2020

Editörya: Phaselis Research Project
www.libridergi.org

**J. H. ARNOLD. *Ortaçağ Tarihi Nedir?*. İstanbul 2019. Isık Yayınları,
191 Sayfa (4 harita ile birlikte). Çev. K. Şakul. ISBN:9786059018647.**

Sercan AKİNİZ *

Tarihin çağlara ayrılıp ayrılamayacağı, bunun gerekli olup olmadığı, çağlara bölünmede hangi olayların kabul göreceği tartışılmalıdır. John H. Arnold tarafından kaleme alınmış, 2008 yılında Polity Press'den *What is Medieval History?* adıyla yayınlanmış, İstanbul Şehir Üniversitesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Kahraman Şakul tarafından Türkçeye tercümesi yapılan eser ile Ortaçağ kavramı ve algısını, Ortaçağ Tarihçiliği'ni, araştırma yöntemlerini ve kaynaklarını mercek altına almaktadır.

Kitap *Çevirmenin Önsözü* (9) ile başlayıp, yazarın *Önsöz ve Teşekkür* (10-11) bölümüyle devam etmektedir. Ardından IX. ve XIV. yüzyıl Avrupa'sını gösteren dört farklı haritaya yer verilmiştir. Eser beş bölüme ayrılmıştır. Birinci bölüm *Ortaçağ'ı Bir Çerçeveye Oturtmak* (17-42), ana başlığı altında *Bir Ortaçağ Hikâyesi* (17-25), *Ortaçağcılık ve Tarih Yazımı Geleneği* (26-34), *Çerçeveleme Siyaseti* (25-42) alt başlıklarında yazar basmakalıp din, büyü, hurafeler ekseninde izbe, kanlı Ortaçağ algısını ve bu algının günümüz sinema, televizyon, roman ve karikatürlerine yansımalarını eleştirmiştir. Kısaca tarih yazımı geleneğine değinerek, Annales ve Marksist tarih yazımı ile ilgili değerlendirmelere yer vermiştir. İngiltere, Fransa ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Ortaçağ Tarih yazımının seyri hakkında mukayeselerde bulunmuştur.

Ortaçağ'ın İzini Sürmek (43-84) başlıklı ikinci bölümde, *Çok seslilik mi Ahenksizlik mi?* (43-45), *Neşirler ve Arşivler* (46-50), *Belgelerin Kullanımı* (51-55), *Vakayinameler* (56-61), *Senetler* (62-68), *Tasvir ve Suretler* (69-75) ve *Hukuki Kayıtlar* (76-84) alt başlıklarında, incelenen tarihsel bir olayın tek bir tarihsel kaynağa bağlı kalınmadan, farklı birkaç kaynak yardımıyla ele almanın farklı sonuçlar doğuracağı örnekleri ile gösterilmiştir. Tarihçinin hangi kaynakları kullandığından çok o kaynakları nasıl değerlendirdiğinin önemi de vurgulanmıştır. Yazar, Ortaçağ Avrupa Tarihi ile ilgili bir takım arşiv belgeleri, kronikler üzerinden örnekler sunarak, tarihçinin kaynak dilinin ayrıntılarını bilmesinin belgeleri çözümlemesinde hayati olduğunu izah etmiştir.

Ortaçağ Tarihçisi'nin disiplinlerarası çalışmaya alışkın olması gerektiğini, özellikle önceliği antropolojiye ardından arkeoloji, ekonomi, edebiyat ve sosyal bilimlerin diğer alanlarındaki araçların kullanımını bilmesinin önemini anlattığı *Ortaçağ'ı Okumak* (85-122) isimindeki üçüncü bölüm, *Antropoloji* (87-94), *Sayılar ve İstatistik* (95-103), *Arkeoloji ve Materyal Kültür* (104-112), *Metinler ve Kültürel Kuram* (113-122) alt başlıkları yer almaktadır.

Ortaçağ'ı Tartışmak (123-166) isimli dördüncü bölümde; *Ritüel* (125-134), *Sosyal Yapılar* (135-146), *Kültürel Kimlikler* (147-154), *İktidar* (155-166) alt başlıkları ile Ortaçağ Tarihi'nin en çok tartışılan konuları ile toplumu rahatlatıcı ve iktidarın varlığını hissettirici etkiye sahip olan ritüeller hakkında açıklamalara yer verilmiştir. Ortaçağ'da şiddet ve devlet kavramlarına, Ortaçağ siyaset ideolojisine, Ortaçağ Avrupa'sının kilise, toplum, ekonomik yapısına bu bölümde değinilmiştir.

Beşinci bölüm, *Ortaçağ Tarihini Yazmak ve Yine Yazmak* (167-178) başlığını taşımaktadır. Yazar

* PhD., Akdeniz Üniversitesi, Akdeniz Uygarlıkları Araştırma Enstitüsü, Akdeniz Ortaçağ Araştırmaları Anabilim Dalı, Antalya. sercanakiniz@gmail.com | 0000-0001-5288-8804

bu son bölümde Ortaçağ Tarihçiliğinin geçmişte olduğu gibi elindekilerle yetinmediğine kendine yeni sahalara aradığına değinmiştir. Bu yeni arayışlarla birlikte Ortaçağ Tarihçileri'nin disiplinlerarası çalışmalarda bulunmasıyla, araştırma ve tartışmasını kendi disiplini dışına aktarabileceğini belirtmiştir.

Okuma Önerileri (179-184) başlığı ile de okuyucuya Ortaçağ'ın; tarih, ekonomi, edebiyat, arkeoloji kuramları ve Ortaçağ Avrupa Tarihi ile ilgili ilave okuma listesi vermiştir. Eser *Dizin* (185-191) ve *İçindekiler* (191) ile son bulmaktadır.